



Waar staat uw opleiding?

## Inleiding

Deze quickscan heeft als doel om u, als opleider, een handvat te bieden in hoeverre er in uw opleiding aandacht is voor doelmatigheid van zorg. De quickscan is een hulpmiddel en omvat de belangrijkste generieke onderdelen betreffende dit opleiden. Het is aan u, als opleider, om te bepalen wat voor uw specialisme en uw opleiding relevant is. In verband met de opleidingsvisitatie is het aan te bevelen om in uw lokale opleidingsplan vast te leggen hoe u met dit thema omgaat.

Deze quickscan kent een praktische onderverdeling in drie niveaus van opleiden: de directe leeromgeving van de AIOS, de vakgroep als stimulerende omgeving en het opleidingsplan. Op alle drie niveaus kan sprake zijn van expliciet opleiden in doelmatige zorg. In de subitems worden ook de drie factoren benoemd waarvan uit onderzoek (Stammen, et al) blijkt dat zij van invloed zijn op het leren leveren van doelmatigheid van zorg: verkrijgen van kennis, reflectie en een ondersteunende leeromgeving. Bij alle subitems worden voorbeelden gegeven hoe dit opleiden in de praktijk plaats kan vinden.

Tip: Voordat u met deze quickscan gaat werken raden we u aan om het landelijk opleidingsplan van uw specialisme na te lezen op het thema opleiden in doelmatigheid van zorg. Mogelijk staan hierin al

voorbeelden en/of aanwijzingen hoe u dit thema kunt opnemen in uw lokale opleiding (bijvoorbeeld geïntegreerd in bepaalde EPA's, opleidingsmomenten die uitgewerkt zijn, leerdoelen).

## Hoe de quickscan te gebruiken?

Per kenmerk kunt u met een cijfer scoren. De cijfers corresponderen met de volgende "waarde":

- 1 = geen aandacht voor doelmatigheid van zorg
- 2 = beperkt aandacht voor doelmatigheid van zorg (ad hoc/incidenteel)
- 3 = ruime aandacht voor het thema: structureel en aantoonbaar, zowel in het werken als opleiden
- 4 = best practice: een onderdeel kan als best practice dienen in het opleiden van AIOS in doelmatigheid van zorg

We realiseren ons dat bovenstaande score een subjectieve evaluatie is. De quickscan is dan ook niet bedoeld als een beoordelingsinstrument, maar als evaluatie-instrument. Het geeft u en uw opleidingsgroep inzicht in de mate waarin er op het moment van evalueren aandacht is voor dit thema. Tevens kunt u ideeën opdoen hoe u doelmatigheid van zorg in uw opleiding nader kunt vormgeven en implementeren.

## NIVEAU 1: DIRECTE LEEROMGEVING VAN DE AIOS



Score: 1= geen aandacht / 2= beperkt aandacht / 3= ruime aandacht / 4= best practice

1. Directe leeromgeving van de AIOS	Voorbeelden	Waardering			
		1	2	3	4
AIOS worden actief betrokken bij het leveren van doelmatige zorg.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Aios betrekken bij organisatorische/ vakgroep besprekingen over doelmatigheid/ bedrijfsvoering</li> </ul>				
Eigen voorbeelden					
AIOS worden specifiek in doelmatigheid van zorg geschoold.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Aandacht hiervoor in cursorisch onderwijs van vakgroep (bv. invullen DBC c.q. deze op juiste wijze hanteren)</li> <li>AIOS nemen deel aan discipline overstijgend onderwijs</li> <li>AIOS nemen deel aan online courses/ e-learning</li> <li>Andere scholing zoals bijvoorbeeld het volgen van een module uit een masterprogramma op dit terrein</li> </ul>				
Eigen voorbeelden					
De mogelijkheid bestaat voor AIOS om zich langere tijd te scholen in doelmatige zorg.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Stage van meerdere maanden in differentiatie;</li> <li>Uitgebreide scholing in de vorm van meerdere mastermodules op heit terrein van doelmatigheid/kosteneffectiviteit</li> </ul>				
Eigen voorbeelden					

## NIVEAU 2: DE VAKGROEP ALS STIMULERENDE OMGEVING



Score: 1= geen aandacht / 2= beperkt aandacht / 3= ruime aandacht / 4= best practice

2. De vakgroep als stimulerende omgeving	Voorbeelden	Waardering			
		1	2	3	4
Aandacht op de werkplek en tijdens algemene opleidingsmomenten voor het leveren van doelmatige zorg (overdrachten, MDO, polibespreking etc.).	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In overwegingen en besluitvorming komt ter sprake of de geleverde zorg doelmatig is</li> <li>• Kosten worden vaak concreet besproken</li> <li>• Beschikbaarheid van (management-) informatie over kwaliteit en transparantie van kosten</li> <li>• Regelmatige rapportage over een uitgevoerd project over doelmatige zorg in opleidings- en overlegmomenten</li> <li>• Wetenschappelijke onderbouwing van beleid komt ter sprake</li> <li>• Feedback op consultvoering, op wijze van organiseren zaal/visite</li> <li>• Aandacht voor overbodige medicatie</li> </ul>				
Eigen voorbeelden					
Er is op vakgroepsniveau een gunstig klimaat m.b.t. doelmatigheid van zorg.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Er bestaat een duidelijke aan- en bespreekcultuur in de vakgroep</li> <li>• Feedback van kwaliteitsmetingen/patiënttevredenheid</li> <li>• Gebruik van richtlijnen bij discussie en besluitvorming</li> <li>• Benchmarking, eigen uitkomsten worden met andere vergelijkbare groepen vergeleken</li> <li>• Samenwerken 1e en 2e lijn (passende zorg en op welke plek)</li> <li>• Werken als teamlid: inzicht in en gebruik maken van ieders kwaliteiten en inzetten van passende zorgverlener (taakherschikking)</li> <li>• Het onderwerp doelmatige zorg is structureel deel van vakgroepsvergadering</li> <li>• Doelmatige zorg is structureel onderdeel van ziekenhuisbeleid</li> <li>• Discussie/ bespreekbaar maken van ethische dilemma's t.a.v. medicatie voorschrijven, kosten en hoe dit met patiënt bespreekbaar maken</li> <li>• Overdracht van optimaliseren: zorgdagen voor continuïteit en zorgketen</li> </ul>				
Eigen voorbeelden					

## NIVEAU 2: DE VAKGROEP ALS STIMULERENDE OMGEVING (VERVOLG)



Score: 1= geen aandacht / 2= beperkt aandacht / 3= ruime aandacht / 4= best practice

2. De vakgroep als stimulerende omgeving	Voorbeelden	Waardering			
		1	2	3	4
Supervisors zijn rolmodel voor leveren van doelmatige zorg.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Er zijn stafleden die een duidelijk rolmodel zijn op het gebied van doelmatige zorg door o.a. overwegingen, kosten, etc. te bespreken</li> <li>Doen van bijvoorbeeld clinical audit of actief in kwaliteitsverbeteringsprojecten</li> </ul>				
Eigen voorbeelden					
AIOS krijgen feedback op leveren van doelmatige zorg en worden daardoor aangezet tot reflectie.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Betrokkenheid bij het leveren van doelmatige zorg is een vast onderwerp bij voortgangsgesprekken</li> <li>AIOS worden door stafleden/supervisors kritisch bevraagd</li> <li>De AIOS houden CAT's of referaten waarbij doelmatigheid van zorg aan bod komt</li> <li>Het is een vast onderdeel bij de voorbespreking of feedback op poli/indicatie/overdracht</li> </ul>				
Eigen voorbeelden					

## NIVEAU 3: OPLEIDINGSPLAN

Score: 1= geen aandacht / 2= beperkt aandacht / 3= ruime aandacht / 4= best practice

3. Opleidingsplan	Voorbeelden	Waardering			
		1	2	3	4
Lokaal en/of regionaal opleidingsplan	<ul style="list-style-type: none"> <li>Het lokale opleidingsplan bevat een separate paragraaf over opleiden in doelmatige zorg met concrete acties</li> </ul>				